

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1055/2015
27.01.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Биљане Драгојевић и Слађане Накић-Момировић, чланова већа, у парници тужиоца Ж.М. из А., чији је пуномоћник М.К., адвокат из К., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, Полицијска управа у Крагујевцу, коју заступа Државно правоборнилаштво, Одељење у Крагујевцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4007/14 од 10.02.2015. године, у седници одржаној 27.01.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4007/14 од 10.02.2015. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Аранђеловцу П1 2342/13 од 08.07.2014. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да му на име разлике неисплаћене накнаде зараде за период од 12.09.2010. до 30.11.2011. године по основу коришћења годишњег одмора исплати појединачне месечне износе ближе описане у том делу изреке. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да му на име разлике неисплаћене накнаде зараде за период од 12.09.2010. до 30.11.2011. године по основу коришћења плаћеног одсуства исплати 559,01 динар у новембру месецу 2011. године са законском затезном каматом на овај износ почев од 26.12.2011. године. Ставом трећим изреке, одлучено је о трошковима поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4007/14 од 10.02.2015. године, преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавеже тужена да му на име разлике неисплаћене зараде за период од 12.09.2010. до 30.11.2011. године по основу коришћења годишњег одмора исплати појединачне месечне износе ближе описане у том делу изреке. Одбијен је и захтев тужиоца којим је тражио да се обавеже тужена да му на име разлике неисплаћене накнаде зараде за период од 12.09.2010. до 30.11.2011. године по основу коришћења плаћеног одсуства исплати 559,01 динар у новембру месецу 2011. године са законском затезном

каматом на овај износ почев од 26.12.2011. године и одлучено да свака странка сноси своје трошкове.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о ревизији тужиоца на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је запослен код тужене на радном месту полицијца, а накнада на име плаћеног одсуства му није исплаћена. Тужена му за време коришћења годишњег одмора није исплаћивала накнаду зараде у пуном износу, ни накнаду на име плаћеног одсуства, већ је иста умањена у висини стимултивне накнаде, која би му била плаћена да је био на раду. Висина мање исплаћених износа утврђена је оценом налаза и мишљења судског вештака, а која представља вредност потраживања у овој правној ствари.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев и обавезао тужену да тужиоцу плати тражену разлику на основу члана 32. Закона о платама државних службеника и намештеника, за време коришћења годишњег одмора и плаћеног одсуства, оценом да му припада право на накнаду плате обрачунату у истом износу као да је радио.

Супротно, другостепени суд је одбио тужбени захтев закључујући да се у овом случају не примењује Закон о платама државних службеника и намештеника већ Правилник о платама запослених код туженог.

Становиште другостепеног суда је правилно.

Наиме, одредбом члана 146. став 1. Закона о полицији („Службени гласник РС“ 101/05 и 63/09), који је био на снази у периоду за који тужилац потражује исплату разлике накнаде зараде, прописано је да полицијски службеници и други запослени у Министарству имају право на плату која се састоји од основице, коју утврђује Влада и основног и додатног коефицијента у односу на звање, посебне услове рада, опасност, одговорност и сложеност посла. Висину коефицијента, из става 1 овог члана, утврђује министар актом о платама запослених у Министарству, уз сагласност Владе (члан 146. став 3. Закона). Због посебних услова рада, опасности за живот и здравље, одговорности, тежине и природе посла, рада на дан празника који је нерадан, ноћног рада, рада у сменама, прековременог рада, дежурстава, приправности и других видова нередовности у раду, чланом 147. став 1. Закона прописано је да се запосленима у Министарству могу утврдити коефицијенти за обрачун плате који су од 30 до 50 одсто номинално већи од коефицијента за друге државне службенике, а у висини масе средстава потребних за исплату додатних коефицијената из члана 146. став 1 овог Закона.

На основу овлашћења из члана 146. став 3. Закона о полицији, министар је (26.06.2006. године), донео Правилник о платама запослених у Министарству унутрашњих послова, којим је утврђена висина коефицијената (из члана 146. став 1. и члана 147. став 1. Закона). Међутим, применом одредбе члана 9. став 1. овог Правилника, запосленима у МУП-у припада и стимулативна накнада, у висини од 10% на плату за време проведено на раду, као и у току привремене неспособности проузроковане повредом која је наступила у вршењу или поводом вршења службе. Ставом 2. овог члана, право запослених на стимулативну накнаду искључено је за време одсуства са рада која нису обухваћена ставом 1. овог члана, као и у случају искључења запосленог из службе, за време док траје искључење. Из наведеног произлази да (у периоду за који тужилац потражује исплату разлике накнаде зараде) плату запослених у МУП-у представља износ добијен множењем основице – коју утврђује Влада РС, са коефицијентом - основним и додатним, који утврђује министар (члан 146. став 1. и члана 147. став 1. Закона), уз увећање од 0,4% за сваку навршену годину радног стажа (члан 146. став 2. Закона). Овако добијен износ плате запослених код тужене представља уједно и накнаду плате на коју су запослени, у том периоду, имали право за време коришћења годишњег одмора и плаћеног одсуства.

Правилник о платама запослених у Министарству унутрашњих послова из 2006. године прави разлику између коефицијената (основног и додатног) и стимулативне накнаде, предвиђене чланом 9. Правилника, која представља посебан вид накнаде, на коју запослени имају право само за време проведено на раду и време привремене спречености за рад проузроковане повредом у вршењу или поводом вршења службе, како је то наведеном одредбом и предвиђено. У осталим случајевима одсуства са рада, где спада и период коришћења годишњег одмора и плаћено одсуство, запосленима право на ову накнаду не припада (децидирало прописано ставом 2. овог члана), што и тужбени захтев у овој правној ствари чини неоснованим, иако је тужиоцу признато право на стимулативну накнаду, у висини од 10% плате, применом цитиране одредбе члана 9. Правилника.

Приликом одлучивања, Врховни касациони суд је имао у виду да је одредбом члана 32. Закона о платама државних службеника и намештеника предвиђено право на накнаду за време годишњег одмора обрачунату у истом износу као да је запослени радио, али налази да, у конкретном случају, нема места примени наведене одредбе.

Наиме, запосленима у МУП-у плате су уређене Правилником о платама запослених у Министарству унутрашњих послова, којим су утврђени основни и додатни коефицијенти, при чему су основни коефицијенти разврстани у 33 платна разреда, према пословима радног места, док су додатни коефицијенти утврђени према статусу полицијских службеника. Запосленима је Правилником, због рада под посебним условима, признат и додатак на плату у висини од 0,1% за сваку пуну годину пензијског стажа (независно од увећања од 0,4% признатог Законом о полицији). За разлику од овог Правилника, Законом о платама државних службеника и намештеника, утврђено је 13 платних група (5 за положајна и 8 за извршилачка места), а у оквиру сваке платне групе одређено је 8 платних разреда. Овај Закон посебним одредбама (чл. 24. до 31) и на другачији начин у односу на

Правилник тужене, регулише и додатак на основну плату државних службеника – за рад ноћу, за рад на дан празника који није радни дан, за прековремени рад, оптерећеност на раду и за приправност, о чему се одлучује посебним решењем.

Имајући у виду да се запосленима код тужене плата обрачунава применом основног и додатног коефицијента одређених Правилником, који су утврђени на потпуно другачији начин у односу на Закон о платама државних службеника и намештеника, а посебно да је Правилник о платама запослених у Министарству унутрашњих послова, на основу кога запослени код тужене остварују право на стимулативну накнаду, донет у спровођењу Закона о полицији (“Службени гласник РС” 101/05 и 63/09, који је био на снази у време доношења Правилника), произилази да Правилник не представља подзаконски акт у односу на Закон о платама државних службеника и намештеника, на који се тужилац и нижестепени судови позивају, због чега у конкретном случају нема места примени одредаба тог закона (о платама државних службеника и намештеника) приликом обрачуна накнаде плате за време одсуства са рада – годишњег одмора.

Из наведеног произлази да се ради оцене основаности тужбеног захтева има применити члан 9. Правилника о платама запослених код тужене у целости, што подразумева примену и става 2. овог члана, којим је искључено право запослених на стимулативну накнаду од 10% за време коришћења годишњег одмора и плаћеног одсуства.

Како тужилац тужбом у овој правној ствари, потражује разлику између износа који му је, у спорном периоду, исплаћен на име накнаде зараде за период коришћења годишњег одмора и износа који би му припао да је исти обрачунат применом члана 32. Закона о платама државних службеника и намештеника, односно накнаде у висини зараде коју би примио да је радио, што представља управо обрачунату стимулативну накнаду од 10%, и по оцени Врховног касационог суда тражена разлика му не припада, због чега је правилно тужбени захтев одбијен као неоснован.

На основу члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

Председник већа
судија
Љубица Милутиновић, с.р.